

Asun Cesena

LA CORONA ESQUERDADA

XL Premi de Narrativa Ribera d'Ebre

Notes de Color — 122

LA CORONA ESQUERDADA

ASUN CESENA

XL PREMI DE NARRATIVA RIBERA D'EBRE

□■ Cossetània

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XL Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, convocat per l'Ajuntament de Vinebre, amb la col·laboració del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

El jurat el formaven Gemma Carbonell Carim, Maria Franquet Roca, Clàudia Pallisé Perelló, Sandra Poblet Villar i Rosa M. Pros Jordà.

L'edició d'aquest llibre compra amb la col·laboració de:

ajuntament
de VINEBRE

I amb el suport de:

Diputació Tarragona

Primera edició: agost del 2023

© del text: Asunción Cesena Caparrós

© d'aquesta edició:

9 Grup Editorial

Cossetània Edicions

C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977602591

cossetania@cossetania.com

www.cossetania.com

Disseny i composició: 3 × Tres

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-1356-290-2

DL T 510-2023

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

Al Marc i l'Eloi, que creixen

No hi ha secrets eterns.

Luci Anneu SÈNECA

NOTA NECESSÀRIA

El relat que hi ha a continuació és fictici. Pura fal·làcia. És cert que molts dels personatges que protagonitzen aquesta novel·la són reals, històrics i han estat ubicats en la data i el lloc geogràfic on es desenvolupen els fets. Amb tot, l'argument és simplement fantasia.

El que sí que és veraç, però, és que la dinastia dels Borbons a Espanya ha estat protagonista de no poques pàgines escrites. Escàndols, negocis tèrbols, amants, elefants, tirs al peu, cunyats celebèrrims, una reina plebea a qui costa encaixar en la disciplina de la corona, i un rei jove amb poca cintura i poc marge i a qui se li apilen els maldecaps, han omplert llibres, revistes i una infinitat d'anecdotalis.

Al lector deixo la tasca de discernir i endevinar quines parts de les pàgines següents són invenció pura i dura. Amb tot, cal no oblidar que —sovint— la realitat és infinitament més esbojarrada que la ficció.

Bona lectura.

CAPÍTOL PRIMER

CONSOLAT ESPANYOL DE CASABLANCA, OCTUBRE DEL 2018

El mur que delimita el recinte consular amb prou feines donava ombra i refugi a la llarga filada de magribins que esperaven accés a l'edifici. El termòmetre, inclement, semblava més de la canícula d'agost que no de primers de tardor. El rostre de la majoria dels qui allà esperaven donava mostres de la xafogor i humitat que feien l'aire gairebé irrespirable. Tot semblava anar al ralenti, a càmera lenta, mentre els presents procuraven evitar un gest inútil que els fes suar encara més enmig d'aquella calitja. Només un autòcton, aliè a la cua que es perdia darrere la cantonada de l'avinguda propera, es movia amunt i avall, tot intentant treure'n partit venent ampolles d'aigua a quinze dírhams, el doble del que habitualment es pagava per un envàs de mig litre.

Javier Montero, el policia nacional que custodiava la porta consular, va sortir sense ganes cap al carrer. En el rostre se li apreciava un gest molest, sabedor que l'aire condicionat ja no li oferiria la benigna protecció que es gaudia intramurs. Sense èmfasi es tragué de la butxaca un paquet de tabac i, després de posar-se un cigarret als llavis, va acostar-lo a Ahmed.

—Cinc més i ja n'hi ha prou per avui —li digué al policia marroquí mentre li donava una cigarreta, tot assenyalant la multitud—. La resta ja per a dilluns.

No es va fer esperar l'uniformat local, que va transmetre als seus dos subordinats que anessin esbandint la filada. El que havia de donar la jornada ja estava servit.

Amb certa desgana es dirigí ell mateix al començament de la cua i, després de comptar els cinc primers, va advertir a la resta que per avui el consolat tancava; va ordenar-los que marxessin i buidessin la zona, i va afegir que fins dilluns vinent no es reiniciava l'activitat. Més d'un, contrariat i amoïnats, va balbucejar algun impropri, fart que després de cinc o sis hores de cua enmig d'aquella solana l'espera per tramitar papers d'accés a la península no hagués servit per a res.

Amb un parell d'escarafalls i alguna veu, Ahmed es va treure de sobre les rèpliques dels seus compatriotes. La feina havia acabat i també a ell li venia de gust sortir d'aquell escenari aclaparador.

—Quina sort tens, Javier —deixà anar en un castellà correcte al seu homònim espanyol—. Tu almenys tens aire climatitzat a l'interior, però als qui som a fora sembla que l'infern ens consumeixi.

—No blasfemis —somrigué l'al·ludit—, o aniràs de cap a fer companyia al mateix diable. I allà oblida't de les mil verges que se suposa que t'esperen al paradís.

—No, amic, no —advertí el marroquí mentre aixecava l'índex per donar més força a les seves paraules—. Jo aniré al cel, segur. L'uniforme i la pistola són només una manera de vestir a la terra. La meua ànima és neta, i el meu cor també. Cap mal faig, ni cap mal procuro. Només pretenc estar bé amb mi mateix, que és el mateix que estar bé amb Déu.

Amb la camisa tacada de suor, l'autòcton va encendre el cigar ofert, tot observant com els seus companys amuntegaven les tanques i les ubicaven en un recolze habilitat per a aquest menester. Home grassonet i d'alçada poc agraïda, portava més de

dos anys ordenant les llargues cues que es feien dia sí dia també davant el consolat.

En menys de deu minuts, i malgrat que el termòmetre no convidava a bellugar-se amb presses, no quedava cap sol·licitant al voltant de la tanca, tot deixant a la vista l'emblanquinat mur que limita el recinte diplomàtic.

Acompanyat d'un generós somriure que li omplia la cara, el magribí es dirigí al policia nacional en to condescendent.

—Ara marxes cap a Madrid?

—Sí, d'aquí a quatre hores surt el vol —es congratulà el preguntat—. Ja tinc la maleta feta. Només és anar fins al pis, una dutxa i cap a l'aeroport. Deu dies. Però és que després ja no em toca fins que la meva dona doni a llum, a primers de desembre.

—Així doncs, la setmana que ve no tinc qui em convidi a tabac —fingí contrariar-se l'altre—. El teu col·lega Eusebio és més reservat, més estirat i amb prou feines es relaciona amb nosaltres.

Es va fer un silenci mentre els dos uniformats miraven els policies locals com acabaven d'amuntegar les tanques. Després d'una mica més d'un minut, el marroquí va arengar els seus dos homònims, tot indicant-los que no fessin res més. Era hora d'agafar el cotxe i tornar a comissaria. Fins dilluns la zona quedava òrfena de gent i per a res era menester ser ni un segon més enmig d'aquell asfalt que semblava fondre's sota els peus.

—Bé, Javier —s'acomiajà el policia ventrut—, ens veurem d'aquí a deu dies. Cuidat, i pensa que els que quedem al peu del canó continuarem aguantant aquest sol de justícia.

Amb un somriure franc i una salutació mig marcial s'acomiajà de l'espanyol, tot pujant al Fiat Palio que tenien aparcat a pocs metres de la porta consular. Javier, amb gest amable, va correspondre de la mateixa manera a aquell home de carns mol·sudes, bonàs i trempat, que vigilava i guardava que cap incident es produís a les portes de l'edifici administratiu.

Mitja hora més tard, finalitzat el treball i amb roba de carrer, Javier marxava en direcció al seu apartament. Seguint unes normes i un protocol molt estrictes, tots els empleats havien de sortir sense cap tipus d'uniforme que delatés la seva condició de funcionari, així com alternar diàriament carrers i rutes diferents, tot per evitar una rutina que podria ser fatal en aquests temps tan caïnites. Aquesta vegada, i amb la pressa per arribar al seu apartament, Montero escollí el traçat més ràpid.

Tot just sortir de l'edifici, va reparar en la tranquil·litat i el silenci que mostrava la zona un cop dispersada la gentada, la mateixa que diàriament l'omplia de cacofonia i gent sol·licitant un visat per marxar cap a Eldorado. Només un home, ocios, s'entretenia remenant el mòbil a resguard del sol en un edifici proper.

Amb gambada ferma va començar a caminar, comprovant en el rellotge que no anava pas just de temps. Malgrat tot, en una ciutat tan caòtica com Casablanca i amb aquell trànsit impossible, el minuter podia convertir-se en una trampa en només un instant.

Fou quan girava la cantonada i s'encarava al carrer on vivia quan va sentir una veu que el cridava pel seu nom. Sorprès, va girar el cos i li semblà reconèixer l'individu que a la sortida del consolat es distreia amb el seu telèfon inalàmbric. L'home, d'uns quaranta anys i acusats trets marroquins, es va acostar al policia de paisà amb un sobre a la mà fins a estar davant seu.

Sense ni tan sols deixar-lo parlar, Montero li deixà anar:

—Ho sento, amic, però per coses de papers no puc pas ajudar-te. Hauràs de fer cua com tots els teus paisans. Tinc pressa i m'és impossible atendre't. Ves el dilluns de bon matí per ser dels primers a arribar al consolat. Allà t'informaran de tot el necessari per venir a Espanya.

Amb veu quieta i en un castellà pulcre, l'altre el va tallar:

—Senyor Javier, no vull cap visat per anar a la península. Sé que marxa avui mateix cap a Madrid. No vull entretenir-lo més d'un parell de minuts. Només li suplico que lliuri aquest sobre a Pilar Navas. És policia, com vostè.

Sense més arguments li va estendre el sobre que portava a la mà.

—De què em parla? —se sorprengué qui portava marcada la pressa al rostre—. A mi no m'ha de donar res.

Sense alterar-se, l'home de cabells rinxolats i pell morena va obrir el sobre mostrant-li un full on només es llegia «Zahira mai no va ser reina, però sí que va ser mare de rei.» A sota, un número de telèfon marroquí acompanyava aquesta ressenya tan enigmàtica.

—Què és això? —va preguntar sorprès el funcionari.

—Només li demano que ho faci arribar a la senyora Pilar Navas. Em consta que és policia, i em sembla que és a la capital. És una especialista en falsificacions i antiguitats. Li ho demano si us plau. És molt important per a mi.

Tot i que no recordava haver-lo vist mai pel consolat, aquell home semblava ser correcte, amb bones maneres. Fins i tot el seu parlar, pausat, projectava una sensació agradable, d'algú il·lustrat i que inspira confiança. Javier Montero va mirar fixament el rostre d'aquell individu. Els seus ulls semblaven destil·lar una certa tristesa, potser melangia. Amb una mica de curiositat va agafar el paper i el va rellegir.

—Què cony vol dir, això? —va preguntar de manera curiosa—. Per què no l'hi envia vostè mateix?

—Seria llarg d'explicar, però li asseguro que no és res delictiu ni comporta cap mena de perill. He intentat posar-me en contacte amb aquesta dona, però m'ha estat impossible. He trucat una infinitat d'ocasions sol·licitant informació, però sempre obtinc el silenci per resposta, bé amb una musiqueta eterna, bé

indicant-me que no poden informar-me a quina comissaria està adscrita.

—No té la seva direcció ni el seu telèfon, i pretén fer-li arribar un sobre? —es va estranyar el policia.

—Cregui'm si li dic que ho he intentat de totes les maneres hagudes i per haver. Només li suplico que li lliuri en mà, així, tal qual. La senyora Pilar Navas ho entendrà, segur. A vostè no el compromet en res, i encara que sé que els membres del consolat no poden portar ni missatgeria ni cap tipus de cartes de marroquins cap al continent, li juro que res dolent comporta la frase que aquí resta escrita.

—El telèfon és el seu? —preguntà l'altre, mentre assenyalava els números gargotejats en el paper.

—Sí, és el meu. Em dic Ibrahim. I si parlo correctament el castellà és perquè la meva àvia, la Zahira que apareix en l'escrit, em va ensenyar el seu idioma.

El policia va dubtar un instant. Quelcom li impedia ignorar aquella petició. Malgrat tot, mai s'havia trobat en una situació similar. A més, una normativa interna prohibia a qualsevol empleat consular enviar o rebre paquets o correspondència per a la gent autòctona, però la manera de parlar d'aquell home li semblava sincera, com si sol·licités auxili, una ajuda, que fins ara ningú li havia prestat. En un rampell, i mirant-se el rellotge, el policia es dirigí a qui l'havia abordat:

—Doni'm el sobre. Intentaré localitzar aquesta tal Pilar Navas. No sé qui és, però si de debò és policia veuré què puc fer. No li prometo res. I, si em disculpa, ara tinc pressa. Si em quedo més temps segur que ni el sobre ni jo arribarem a destí.

Gairebé sense acomiadar-se, va girar el seu fornit cos dirigint-se al portal on tenia l'habitatge. Ja pensaria durant el vol què fer amb aquell paper. Ara li urgia desplaçar-se sense perdre més temps a l'aeroport Mohammed V, conscient que el rellotge no parava d'avançar.

Agraït pel favor, l'Ibrahim va aixecar el braç a mode de comiat, mentre un febril somriure, meitat esperança, meitat consol, s'apoderava del seu rostre veient com l'altre s'allunyava. Potser era el primer pas, potser l'últim i més desesperat intent per aconseguir el que portava en ment des de feia una infinitat d'anys.

* * *

No fou fins passats quatre dies quan Javier Montero va dedicar un instant a l'oblidat sobre, malguardat com el tenia a la tauleta de nit del seu domicili madrileny. La seva dona, amb un notori embaràs, ocupava totes les hores d'aquell home, il·lusionat per la seva pròxima paternitat i que espremia les vacances a casa.

Fou ella la que després de veure el sobre, sense que no li fes cas, li preguntà:

—Què és aquest paper? Porta des que vas arribar a sobre de la tauleta. Puc guardar-lo o l'has de menester?

—No, no l'endrecis —exclamà Javier—. Dona-m'ho. Vaig a veure si em trec aquest assumpte de sobre.

Tot seguit agafà el telèfon i marcà el número del seu amic Pedro Alarcón, gat vell en tot el que passava o es deia al voltant del cos. Si algú coneixia intimitats i persones de tot qui portés uniforme de la Policia Nacional, aquest era el sagaç i sempre alerta Alarcón. No en va sabia destí, càrrec i nom de gairebé tot quiqui que portés una arma al cinturó. Individu observador com pocs, estava en una secció on es guardaven i custodiaven arxius i documents relacionats amb la forces de seguretat de l'Estat. En ser de la mateixa promoció que Javier Montero, conservaven certa amistat des dels anys en què van compartir acadèmia i formació. Alarcón, número u en la seva promoció, hauria preferit sumar galons a través de l'experiència i bon fer, però un episodi tèrbol el va relegar a treballs merament administratius, sense cap tipus de marge per tornar al carrer i controlar el dia a dia.

—Com va tot pel Marroc? —es va sentir des de l'altre costat de l'auricular.

—Collons, Pedro, veig que fins i tot em tens registrat al teu mòbil —digué amb mitja rialla el que trucava—. Pensava que ja ni te'n recordaries, de mi. Però no soc a Casablanca, soc a Madrid, amb un permís per l'embaràs de la meva dona.

—Em consta que Isabel està embarassada. Com es troba?

—Estàs a l'aguait de tot, malparit, no se t'escapa ni un detall —va exclamar l'altre—. Fins un embaràs el tens catalogat i arxivat.

—Ha, ha, ha... És part del meu treball. Els que no fem el carrer ens passem mil hores embrancats davant l'ordinador, classificant, ordenant, catalogant piles i més piles de papers i expedients que cal solucionar de portes endins. Ja saps a què em refereixo. A més, des del que va passar amb l'amant del ministre em tenen aquí, enclaustrat, putejat. Si veiessis el meu lloc de treball t'espantaries. Tres ordinadors, una infinitat de documentació i només una finestra que dona a un pati interior. És claustrofòbic.

—Bahhh!!!, no et queixis —rigué Montero—. A tu ja et va, aquest safareig. Segur que ets el paio que sap més històries que ningú mai sabrà.

—Segurament. Si vols saber què sopa avui el president del Govern, t'ho dic. També et puc dir on té els calés Rato, on és ara mateix Puigdemont o si demà farà sol. Ja saps que sempre hi ha algú que tot ho sap, tot ho veu i tot ho controla.

De l'altra banda de l'auricular se sentiren rialles.

—Però, digues, a què ve aquesta trucada? Tu no ets dels que telefonen per coses menors. Passa alguna cosa?

—Res greu —li va aclarir el del consolat—. Només necessito localitzar una tal Pilar Navas. Em sembla que és policia, però no sé quin és el seu destí, ni si està en actiu. No en tinc ni la més remota idea, i em cal parlar amb ella.

—Pilar Navas? Vols dir Pilar *Flores* Navas, la cap del Departament d'Antiguitats?

—Has dit *Flores*? —intervingué sorprès el que escoltava en sentir un nom tan singular.

—Sí, Flores. És un sobrenom. En realitat es diu Pilar Navas Sotillo, filla d'Esteban Navas, el primer responsable del Departament d'Antiguitats que va tenir la península. Quan a Espanya no hi havia ningú que sabés detectar una simple falsificació d'un objecte o d'una pintura, el pare de la persona per qui preguntes va impulsar la creació d'una secció per a aquesta finalitat. Tinc entès que la seva filla és una eminència, a cavall entre policia i científica, més a prop d'una investigadora o descobridora d'antiguitats que no d'una agent de la llei i l'ordre. He sentit que fins i tot és millor que el seu progenitor.

—Ostres! —exclamà Montero—. No en tenia coneixement, d'aquesta bona dona.

—El seu pare ja està jubilat, allunyat de tot aquest món. Em sembla que està molt fotut, Alzheimer, i viu en una residència en què tracten malalts severs. Em van dir que en els seus anys de servei l'home ni tan sols sabia utilitzar una arma, que li feien por, però que en la seva especialitat era un geni, reclamat fins i tot per museus de tot Europa per valorar i catalogar adquisicions que presentaven algun dubte. Es deia que en menys de cinc minuts sabia detectar una peça original d'una còpia, per molt aconseguida que aquesta fos.

—Ja, però desitjo contactar amb la seva filla. I què és, això de *Flores*? —el va tallar Javier Montero.

—Això ve al cas perquè l'home agradava d'anar a la feina de tant en tant amb companyia de la seva filla, que per aquells anys no tenia més de cinc o sis primaveres. Sovint era freqüent veure-la jugant i entretenir-se al costat del seu progenitor mentre ell analitzava pintures i objectes d'art. La petita, o així m'ho van

explicar, sempre portava una cua de cavall nuada amb un llaç, d'on sempre en penjava una flor. D'aquí això de *Flores*.

—Ets el rei de les interioritats —afegí somrient el primer—. Fins i tot saps el perquè dels sobrenoms del personal.

—Nooo, què dius ara? —sentencià l'al·ludit—, això és simple anecdotari. La veritat és que la dona per la qual preguntes ha seguit l'estela del seu pare. És la número u, la millor, amb grau de capità. No hi ha ningú, i quan dic ningú és ningú, que en sàpiga tant, d'antiguitats i falsificacions que sovint escapen a qualsevol investigador. Fa anys va col·laborar amb no sé quina fundació revisant la història d'Espanya. Van aconseguir demostrar diverses fal·làcies que es donen per bones en els llibres. És més, s'explica que ella i el seu pare guarden secrets d'estat que ningú més sap.

—Secrets d'estat, una antiquària? —es va sorprendre.

—Sí, coses que podrien haver canviat el curs de la història d'Espanya. Cartes, papers, documents que sempre ha estat millor guardar-los a l'ombra per preservar l'honor i la dignitat dels pares de la Pàtria. Sabies que Alfons XIII era aficionat a la pornografia?

—Ha, ha, ha... —va riure l'altre—, no em diguis que la tal Flores guarda secrets d'aquest calibre enmig de llibres que ningú llegeix.

—Sí, riu-te'n, però és veritat. Ella va descobrir la passió del monarca sobre temes tan libidinosos. Fins i tot va comprovar que el rei havia fet l'encàrrec de dues pel·lícules obscenes a una cinematogràfica de la Ciutat Comtal, tot per a ús i gaudi dels seus moments més íntims.

—Hòstia —li va dir Montero—, jo sempre havia pensat que una investigadora d'antiguitats es dedicava a una altra cosa. Tot plegat em sorprèn.

—Tot forma part del mateix paquet. No em diguis que no és una raresa una pel·lícula pornogràfica filmada el 1897, en blanc i negre òbviament, encarregada pel llavors rei d'Espanya...

—Vist així, sí —acceptà l'altre—. Digues-li raresa, digues-li antiguitat, però suposo que és una cosa que s'escapa de qual-sevol investigació domèstica. Dono per fet que notícies com aquesta és millor que no surtin mai a la llum.

—Doncs això forma part del treball quotidià de la tal Flores, a més de les investigacions pròpies del seu departament. Però deixem aquesta xerrameca, Javier, que ja t'he explicat més del que em tocava. Tu només desitges posar-te en contacte amb la capitana Pilar Navas, oi? Dona'm uns quants segons i et dono dades de com localitzar-la.

Mentre aquest parlava, Javier Montero va escoltar com el seu amic teclejava l'ordinador a la recerca de la pregunta i informació desitjada.

—Pren-ne nota, bordegàs. Tens bolígraf a mà?

No va trigar qui trucava a anotar l'adreça on trobar aquella dona tan singular. Aquell sobre lliurat pel marroquí potser era important. No en va, la singular informació subministrada pel seu amic de promoció delatava que la receptora no era una policia comuna, sinó algú acostumat a manejar informació des-catalogada, poc habitual, i el paper amb aquella ressenya tan estranya bé podria ser d'una importància majúscula, encara que ell no entengués el sentit de la frase allí transcrita.

—Gràcies, Pedro —es congratulà l'altre—. M'has ajudat molt. He de fer-li arribar un sobre i no tenia ni idea de com localitzar-la. Per sort veig que té destí aquí mateix, a Madrid.

—I què nassos hi ha en aquest sobre? —preguntà Alarcón.

L'interrogat li va llegir el text, que va deixar-lo perplex. Ni un ni l'altre entenien la frase, ni si era quelcom dictat en clau o que amagués algun misteri.

—M'ho va donar un marroquí —afegí Montero—, tot recalcant-me que ho donés en persona a la tal Navas. No sé què cony és, ja que només hi ha aquest parell de frases i el número de contacte. En fi, Pedro, mil gràcies de nou, te'n dec una.

Després de quatre frases de cortesia, el funcionari adscrit al consolat va penjar l'auricular i s'entretingué mirant la direcció apuntada. El seu amic fins i tot li havia subministrat el telèfon del lloc on es trobava el despatx de la interessada. En silenci, va estar una bona estona pensant. No volia tenir problemes, però alguna cosa li deia que era menester, que faria bé de lliurar el sobre a la destinatària. L'home que li ho havia demanat va posar especial èmfasi en el fet que ho fes personalment i, per la manera que es va desenvolupar la conversa, no semblava allotjar maldat.

Després de dubtar un instant, va marcar el número que li havia subministrat el seu col·lega.

* * *

Aquell edifici de l'avinguda de les Amèriques no s'assemblava en res a una dependència policial. L'entrada, més pròpia d'un bloc d'apartaments, mai hagués induït a catalogar l'indret com la seu del Departament d'Antiguitats de la Policia Nacional. Només quan va creuar la llinda, en direcció al vestíbul, el nouvingut va reparar en el fet que es trobava en un edifici oficial. Un home amb uniforme de policia, alt i fornit, va sortir de darrere del mostrador barrant-li el pas.

Gairebé sense cortesia li preguntà pel motiu de la seva visita. Javier Montero, caut, va treure's de la butxaca l'acreditació corresponent, tot identificant-se com a funcionari de l'Estat. El vigilant, després de mirar-li el carnet, li sol·licità que esperés. Sense deixar d'observar-lo, el que custodiava l'accés de l'edifici va teclejar en un ordinador, per verificar que l'individu que acabava d'entrar era qui deia ser. Tot seguit, s'acostà al visitant i li retornà la documentació.

—A què es deu la seva visita? —tornà a interrogar el guàrdia.

—Necessito veure la capitana Pilar Navas, del Departament d'Antiguitats —li aclarí el primer.

—No em consta que tingui cita concertada amb ella —repliquà amb veu severa l'altre.

—No, la veritat és que he trucat fa poc més d'una hora, i la persona que m'ha atès m'ha indicat que podia parlar amb ella sense cita prèvia, que la capitana Navas seria aquí durant tot el dia.

—Un moment, si us plau —ordenà el vigilant, mentre el mirava de dalt a baix.

Escàs d'amabilitat però correcte, el porter de l'edifici va marcar un número de telèfon. Després de parlar un breu instant amb qui era a l'altra banda de l'auricular, va rebre l'avís que podia donar pas al forà. Sense moure un múscul de la cara, li va fer el gest com donant-li accés, tot indicant-li que la persona per la qual preguntava era al segon pis.

Javier Montero se sentí estrany mentre l'ascensor el conduïa a la planta desitjada. Costava entendre que un departament com aquell no fos en un lloc més visible, amb una entrada pròpia d'un edifici oficial. Només un funcionari custodiava la finca, per la qual cosa feia la sensació que el que hi havia intramurs no era d'una importància excessiva i guardava fins i tot un cert anonim. Normalment, qualsevol lloc oficial era assenyalat amb alguna placa o quelcom que l'identifiqués com a estament de l'Estat.

Fou en obrir-se la porta de l'elevator quan l'home va començar a entendre que allò poc o gens tenia a veure amb unes dependències policials habituals. Una gran sala s'estenia davant seu. A la dreta, un passadís dirigia cap a diversos despatxos, tots envidrats, que bé semblaven d'una oficina i es comunicaven entre si. Tot just caminà tres passos quan va apreciar quatre taules escampades per la sala principal, espaiosa, amb una llum agra-

dable, que provenia tant dels immensos finestrals de la façana com dels fluorescents que s'apreciaven per arreu. Deu o dotze individus, repartits entre les grans taules, semblaven estar centrats en les peces que en cadascuna s'observaven. Ningú vestia l'uniforme reglamentari. Tots, absolutament tots, portaven roba informal, de carrer, sense cap placa acreditativa del seu rang i la seva jerarquia.

Sorprès, va adonar-se que dues dones i un home s'entretenien amb una lupa potent observant una pintura visiblement deteriorada i comentaven entre ells un detall tècnic del dibuix. A la segona taula, una mica més gran que un rectangle de tennis de taula, dos homes tenien escampats una vintena de folis i semblava que intentaven posar-los en ordre. Un dels qui estava centrat en la matèria advertia l'altre sobre l'absència d'almenys dos fulls per completar el text.

Aviat va endevinar que dins d'aquelles parets hi trobaria poca cosa o gens del que habitualment solia veure i escoltar. Allà imperava un ambient més científic, més docte, menys marcial, on cada un dels qui hi treballaven estava immers en la feina, tot buscant falsificacions o imitacions de documents o peces incunables.

Absort en l'anar i venir dels qui tenia davant els ulls, trigà a reaccionar i dirigir-se cap al passadís de la dreta, on s'alineaven unes portes a banda i banda, que es comunicaven en una llarga filada de mòduls envidrats; en gairebé tots s'hi apreciava gent a l'interior, però sense la sensació que habitualment un podia sentir en entrar en una comissaria. Al fons, un despatx sense cap mena de placa ni identificació segons semblava era el destí del sorprès Javier Montero.

Una mica erràtic, s'apropà cap a aquella porta seguint el seu instint. Després de preguntar-ho a una dona amb la qual es va creuar pel passadís, aconseguí situar-se just al davant del despatx de la capitana Pilar Navas. Amb to suau, com si no volgués mo-

lestar, va picar-hi un parell de cops amb la mà, tot sol·licitant poder entrar. Des de dintre, amb veu femenina, s'escoltà un concís i enèrgic «endavant».

El nouvingut, una mica incòmode, va franquejar el lllindar de la porta.

L'habitació, amb una claror tènue, era espaiosa, pintada en tons pastel i amb dos llums que sobresortien del sostre. Davant seu, una taula plena de documents i dossiers li van captar l'atenció. La dona, embrancada en la lectura d'un paper que portava a la mà, tot just s'apreciava darrere d'aquella voluminosa quantitat d'expedients i carpetes. Ni tan sols va alçar els ulls per mirar qui acabava d'entrar. Hi hagué un parell de minuts de silenci, quietud, en què el visitant va aprofitar per observar les parets del despatx.

Un munt de fotografies omplien dos dels envans. Hi apareixia una dona de cabellera lluent, llarga, negra i ondulada, que lluïa una pell agraïda, a més d'un cert encant a l'hora de col·locar-se davant d'una càmera. A la majoria de les làmines estava retratada al costat de diversos personatges. El policia no va aconseguir reconèixer cap dels allí immortalitzats, encara que alguns dels retratats no li eren del tot estranys. En altres imatges, la dona que continuava asseguda darrere el despatx apareixia treballant, a peu de camp, muntada a cavall, o amb alguna eina pròpia del seu laborar, com intentant endevinar si el que tenia a les mans era una peça d'alt valor. En una altra de les parets, un grapat de prestatges plens de papers, llibres i documents, tots en un aparent desordre controlat, ocupaven completament l'envà. Només la paret que era a l'esquena d'ella, omplerta per un finestral prou ample, semblava escapar-se d'una atmosfera una mica carregada, pròpia d'algú que no necessita ordre i disciplina per trobar el que busca. Una paperera, plena a vessar, sobresortia d'un dels costats de la taula. La llum exterior, filtrada per unes cortines al llarg del finestral, s'apreciava nítida, sense excessos, i donava a

l'estança una aura prou tènue, molt lluny de la intensitat que havia apreciat a la sala gran d'on venia.

La qui hi havia asseguda darrere la taula, després de rellegir el paper que tenia entre mans, el va arrugar fins a convertir-lo en una pilota deforme i el va llançar a una paperera ja repleta. Plena com era, el foli va acabar a terra, al costat d'un parell que havien corregut la mateixa sort.

Fou llavors quan elevà la mirada, tot fixant-se en qui havia entrat al seu despatx.

També Javier Montero va poder observar la dona que sortia de l'altre costat de la taula, amagada com estava entre llibres, papers i arxius.

Pilar Navas, capitana i màxima autoritat dins d'aquell edifici, era una dona de trenta i pocs anys. Esvelta i amb una bella andrògina, vestia una camisa blanca amb mànigues llargues, descordades amb un parell de doblecs fins al colze. Una butxaca a l'altura del pit deixava entreveure un bolígraf i un llapis del qual en sobresortia i destacava l'afilada punta. Uns pantalons saharians, amb cinc o sis butxaques repartides per les costures, li donaven un aire d'arqueòloga o investigadora d'antiguitats tal com un se la imaginaria, segons els no sempre encertats cànons cinematogràfics. De mirada profunda, amb prou feines es notava el discret maquillatge amb què s'engalanava el rostre, del qual en sobresortien uns ulls intensament negres envoltats per unes celles perfilades.

Protagonista de mil episodis, aquella dona era un referent pel que fa a falsificacions i recerca d'objectes d'alt valor, joies o estris perduts en el temps, per la qual cosa atresorava uns coneixements que la feien la persona indicada per desxifrar o catalogar peces incunables, així com detectar imitacions en obres d'art i documents antics.

Es va aixecar amb energia, tot apropant-se al nouvingut i estenent-li la mà.

—Perdoni que l'hagi fet esperar —s'excusà—, però el que tinc entre mans és molt important i no podia deixar-ho. Amb tot l'enrenou que hi ha a l'Orient Mitjà, ens arriben peces irrepetibles, dignes de ser als millors museus. Enmig d'un conflicte tan cruel, els uns i els altres espolien la seva pròpia història i la venen a trossos. I entremig també hi ha qui vol fer-se l'espavilat i vol fer passar gat per llebre.

El foraster, lluny de saber com reaccionar, no endevinava si era adient alçar la mà al davant i mostrar la salutació preceptiva i marcial o estrènyer directament la mà de la dona. Tot deixant-se portar, va optar per la fórmula més col·loquial i es va relaxar davant d'aquella dona que per a res semblava mostrar el rang que en realitat tenia. Sense donar-li temps a dir res, la capitana va prosseguir amb la conversa.

—M'han indicat que pertany vostè al cos i que desitjava veure'm, senyor Montero. També m'han passat dades on consta el seu destí actual i el seu càrrec. A part d'això, no sé res més de vostè. Soc tota oïda. Només li prego que sigui concís i breu. Tinc un dia atapeït i el temps és or.

Sense afegir cap més paraula, va indicar al visitant que s'assegués, tot col·locant-se ella a la butaca del costat, de manera que van quedar tots dos per fora de la taula plena de documents. Montero, amb el paper a la mà, l'hi va acostar de manera maldestra, com si no s'atrevís a donar-l'hi o no fos necessari afegir cap mena de comentari. Tot armant-se de valor, va acabar per deixar anar les frases que portava assajades per explicar aquell esdeveniment singular.

—Soc policia adscrit al consolat de Casablanca. El mateix dia que tornava a Madrid amb un permís, un individu d'origen marroquí em va demanar que li lliurés aquest sobre. Només em va dir el nom de vostè i que era important, molt important, que arribés a les seves mans. Malgrat que no és habitual aquesta petició, vaig apreciar en l'individu una sensació de sinceritat, que